

Sistemes alternatius a la lluita química per al conreu de la vinya

Objectius de la mesura:

Reducció en l'aplicació de productes químics i la introducció o seguiment de l'aplicació de sistemes alternatius de lluita biològica per al conreu de la vinya.

Beneficiaris:

Es podran beneficiar dels ajuts:

-Sistema A (confusió sexual amb feromones): **persones titulars d'explotacions agràries**.

-Sistema B (preparats de *Bacillus thuringensis*): **persones agricultores professionals** que tinguin més del 50% de la renda total que provinguin d'activitats agràries o d'altres de complementàries en cas de persones físiques, o **empresa agrària prioritària**, en cas de persones jurídiques, segons estableix la legislació aplicable a Catalunya, i subscriguin els compromisos agroambientals amb superfícies de conreu de vinya mitjançant el CGE i que realitzin alguna de les subactuacions.

Qui pot sol·licitar l'ajut:

Pel 2012 aquesta línia es qualifica de renovació per la qual cosa només l'han de sol·licitar aquells beneficiaris que han de renovar o prorrogar els compromisos de la campanya anterior.

Requisits de la mesura:

- Utilització per a la lluita contra el cuc o corc del raïm (*Lobesia botrana*), únicament algun dels següents mètodes biològics:
 - **Sistema A:** confusió sexual amb feromones.
 - **Sistema B:** preparats de *Bacillus thuringensis*.
- Mantenir les unitats de superfície homogènia mínima de cultiu perquè sigui efectiu el sistema de lluita biològica següents:
 - **Sistema A:** 80 ha, excepte quan la persona tècnica responsable ho estimi oportú i mitjançant autorització, es podrà reduir fins a 40 ha, sempre assegurant la viabilitat del tractament. En aquest cas les persones agricultores podran associar-se a través de les agrupacions de defensa vegetal o qualsevol altre tipus d'associació.
 - **Sistema B:** 5 ha.
- Mantenir les parcel·les de cultiu durant almenys cinc anys, sense disminuir la superfície.
- Pertànyer a una agrupació de defensa vegetal (ADV) o disposar d'una persona enginyera tècnica agrícola o enginyera agrònoma, assalariada a l'explotació o en contracte de servei.

Sistemes alternatius a la lluita química per al conreu de la vinya

Compromisos principals:

- Disposar d'un sistema de trampes o indicadors de seguiment, de forma individual o col·lectiva, per controlar els llindars de les plagues.
- Utilitzar mètodes culturals en la lluita contra la podridura del raïm, amb la prohibició expressa de l'ús de fungicides les tres setmanes anteriors a la collita.
- Realitzar els tractaments en condicions òptimes i evitar la deriva. No realitzar tractaments fitosanitaris sobre els marges.
- Realitzar, com a mínim, un anàlisi multiresidus de productes fitosanitaris sobre la producció final per cada 5 ha com a mínim o un per cada unitat de superfície homogènia si és inferior a 5 ha.
- En el cas que els llindars de la plaga no facin efectiu el sistema, mitjançant l'autorització d'una persona tècnica d'una ADV, o la persona tècnica assignada, es podran tractar mitjançant les matèries actives autoritzades per a la vinya.

Compromisos secundaris:

- Omplir i mantenir actualitzat un quadern d'explotació específic on s'inscriuran totes les operacions de conreu realitzades en cadascuna de les parcel·les.

Import de l'ajut:

- Sistema A: 140 euros/ha.
- Sistema B: 110 euros/ha.

Valor de l'UMCA:

- Sistema A: 40 ha.
- Sistema B: 15 ha.

Mesures agroambientals incompatibles:

- Agricultura ecològica

Documentació específica:

- Si la superfície prové de subrogació, pla agroambiental en el qual es descriu la situació de partida de l'explotació, així com els objectius a assolir.
- Acreditació de la contractació (assalariat o serveis) d'una persona enginyera tècnica agrícola o agrònoma o pertanyer a una ADV, si s'escau.
- En cas de ser receptor de subrogació total o parcial, cal fer-ho constar expressament a la DUN en cada un dels recintes subrogats i adjuntar la documentació justificativa (imprès i-2713 que es genera al imprimir la DUN, degudament signat i en cas de defunció del anterior beneficiari, a més documents acreditatius dels drets del subrogat).

Sistemes alternatius a la lluita química per al conreu de la vinya

- Factures justificatives de l'aplicació de mètodes alternatius a la lluita química acompanyades de un document explicatiu sobre el sistema emprat i la dosi aplicada, que s'han de presentar abans del 15 d'octubre de cada any. A la web del DAAM hi ha un model de document explicatiu.
- Anàlisi multiresidus corresponent a la totalitat de la superfície abans del 15 d'octubre del 5è any de compromís.

Declaració a la DUN:

- A la DUN cal marcar a cada recinte l'opció adient segons si s'aplica el sistema A (confusió sexual amb feromones) o el B (preparats de *Bacillus thuringiensis*).
- A la DUN en l'apartat de CCG abreujat cal indicar l'ADV a la que pertany el productor o l'opció de contractació d'un tècnic propi enginyer agrícola o agrònom.
- En cas de ser receptor de subrogació total o parcial d'aquest ajut, a la DUN cal marcar-ho a nivell de recinte i adjuntar la documentació justificativa.

Preguntes freqüents:

1. Un sol·licitant vol aplicar la confusió sexual amb feromones (Sistema A) i només disposa de 3 ha vinya, però està en una zona on uns altres agricultors faran aquesta mesura, què pot fer?

El sol·licitant podrà associar-se a través de les agrupacions de defensa vegetal o qualsevol altre associació per poder arribar a les 80 ha, que és la unitat de superfície homogènia mínima de cultiu, excepte en el cas que la persona tècnica responsable ho estimin oportú i s'autoritzi a reduir aquesta superfície fins a 40 ha, sempre que s'asseguri la viabilitat del tractament.

2. Si tenim una superfície on es combina la vinya amb altres conreus i la totalitat de la superfície de vinya és superior a 80 ha i instal·lem la confusió en aquesta vinya, tot i estar separada per altres cultius, es compleixen els requisits establerts per l'ajut?

Això dependrà del criteri de la persona tècnica responsable. Els requisits es compliran si considera que la superfície de vinya es suficientment homogènia per tal que el tractament sigui efectiu.

3. Què és la unitat homogènia mínima de cultiu?

És la totalitat de la superfície en què d'acord amb la prescripció de la persona tècnica responsable cal fer el mateix tractament.

4. Cada quan s'han de fer els anàlisi multiresidus?

Com a mínim s'ha de fer una anàlisi multiresidus cada 5 ha, que cobreixi la superfície total amb els 2 sistemes i per tot el període, per exemple, en el cas del sistema A, si el sol·licitant té 80 ha pels 5 anys haurà de fer un total de 16 anàlisi durant el període de 5 anys de compromís.

5. Si un beneficiari l'any passat va sol·licitar el Sistema B (*Bacillus thuringiensis*), per aquesta campanya pot fer el canvi al Sistema A (confusió sexual amb feromones)?

El Reglament Comunitari permet en les mesures agroambientals fer un salt cap a ampliar els compromisos agroambientals; per tant, passar del tractament amb preparats de *Bacillus* al sistema de confusió sexual amb feromones (sempre que es realitzi amb els requisits i compromisos definits) comportarà un major benefici ambiental i per tant es permet a aquest canvi. A la inversa, o sigui, disminuir els compromisos, que en aquest cas seria passar de la confusió sexual amb feromones a aplicació de *Bacillus*, no està permès.

Sistemes alternatius a la lluita química per al conreu de la vinya

6. Tenim el cas d'un viticultor que es vol acollir als futurs plans de l'abandó definitiu de la vinya en el marc de la nova OCM del vi, però alguna d'aquestes superfícies estaven acollides l'any passat a l'ajut agroambiental dels mètodes alternatius a la lluita química. La superfície que deixi de declarar amb l'ajut MAG genera alguna penalització?

En el cas del trencament dels compromisos tal com s'estableix per a totes les mesures agroambientals, caldrà el retorn dels imports percebuts més els interessos, per a les campanyes cobrades indegudament al trencar-se total o parcialment el compromís de l'ajut.

No es considerarà el retorn d'aquests imports només en els casos establerts en la normativa de força major (mort, llarga incapacitat, expropiació i catàstrofe natural greu), així com també cal contemplar que l'article 18.6 de l'ordre del CGE (AAR/49/2009), on es defineix que no caldrà reclamar el reembossament que tingui una impossibilitat manifesta, que comporti el cessament de l'activitat agrària i el compromís s'hagi complert una part significativa estimada en almenys tres anys.

Per això, cal que els sol·licitants abans d'acollir-se a un nou ajut agroambiental avaluin totes les implicacions, incloses les degudes al trencament dels compromisos que s'adquireixen com a perceptors dels ajuts agroambientals.

7. Aquest ajut agroambiental és compatible amb els Plans de la reestructuració i reconversió de la vinya?

Les incompatibilitats entre ajuts provenen de que el Reglament Comunitari no permet el doble finançament pel mateix concepte. Aquesta mesura agroambiental té per objectiu la reducció en l'aplicació de productes químics i la introducció o seguiment de l'aplicació de sistemes alternatius de lluita biològica per al conreu de la vinya. Els plans de la reestructuració de la vinya, tenen per objectiu modernitzar les plantacions de la vinya a partir de la realització de determinades accions subvencionables en les plantacions (arrancada i nova plantació, emparrar, transformació de vas a emparrat, despedregat i murs de pedra tallavents...).

Però encara que aquests ajuts financen conceptes diferents, al collir-se a un nou ajut cal valorar que no es deixin de complir amb els compromisos dels ajuts agroambientals vigents per un període de 5 anys. Així, si es fa l'acció d'arrencada i nova plantació, s'ha de tenir en compte que es deixaran d'aplicar els sistemes alternatius a la lluita química i per tant hi haurà un trencament dels compromisos adquirits. Només en el cas d'una arrencada i posterior plantació un cop el conreu arribi a la fi de la seva vida útil, sempre que aquesta sigui prèviament comunicada al DAAM i que com a màxim 12 mesos es torni a plantar la vinya es permetrà com a la resta d'ajudes agroambientals de llenyosos deixar el corresponent període de repòs sense sol·licitar l'ajut i però sense implicar el retorn dels imports.

Aquest problema no es presentarà amb la resta d'accions, com la renovació d'una plantació existent sense arrencar-la o les d'emparrat, despedregat o construcció de murs de pedra tallavents.

Sistemes alternatius a la lluita química per al conreu de la vinya

8. En els casos anteriors es pot realitzar un canvi a una altra superfície de vinya on continuar aplicant la mesura agroambiental?

Els requisits i compromisos agroambientals fan referència a una persona beneficiària i també a unes superfícies (polígon-parcel·la-recinte) concretes durant 5 anys. Aquestes superfícies queden fixades en el moment de realitzar la sol·licitud d'ajut el primer any, i per tant qualsevol variació de les superfícies incloses en el contracte agroambiental comportarà un incompliment dels requisits, del qual es pot derivar la reclamació del retorn de quantitats cobrades des de l'inici del compromís.

Els canvis sobre aquestes superfícies únicament serà justificat si hi ha una causa justificada pel seu canvi com poden ser: calamitat natural, expropiació forçosa o malaltia plaga que sota la justificació d'un tècnic aconsellin la realització del canvi de conreu (com podria ser *Armillaria Melea*)

9. Si la superfície de vinya que sol·licita l'ajut correspon a una plantació jove?

Si la plantació encara no ha entrat en producció, no té sentit l'aplicació de sistemes alternatius a la lluita química i per tant a la DUN no s'ha de sol·licitar aquest ajut. Per tant, en aquest ajut no té sentit el concepte d'arrencada i canvi de parcel·la, donat que suposaria una plantació nova on no s'aplicarien els mètodes alternatius. Però si l'ADV o el tècnic que assessora a l'explotació considera que pel tractament conjunt cal aplicar les feromones en la parcel·la aquestes es podrà sol·licitar amb dret a l'ajut.